

REĢISTRĒTS LSPA
ar Nr. 47
Datums: 05.10.2020.

APSTIPRINU
LSPA Senāta priekšsēdētājs
prof. U.Grāvītis
2020.gada 1.oktobrī,
Protokols Nr. 2

RISKU VADĪBAS POLITIKA

1. Vispārīgie jautājumi

- 1.1. Risku vadības politikas (turpmāk – Politika) mērķis ir nodrošināt vienotu risku vadību Latvijas Sporta pedagoģijas akadēmijā (turpmāk – LSPA) nolūkā noteikt vienotas prasības risku vadībai atbilstoši starptautiskajiem standartiem, labai pārvaldības praksei un Latvijas Republikas saistošajiem tiesību aktiem.
- 1.2. Politika izstrādāta saskaņā 2012.gada 8.maija Ministru kabineta noteikumiem Nr.326 “Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmu tiešās pārvaldes iestādēs” un “LSPA iekšējās kontroles sistēmas nolikumu” (2019. gada 7.novembrī).
- 1.3. Risku vadība LSPA balstās uz trīs aizsardzības līniju principu: primārā risku vadība (pirmā aizsardzības līnija), risku vadības procesa uzraudzība un kontrole (otrā aizsardzības līnija) un neatkarīgas uzraudzības sniegšana (trešā aizsardzības līnija):
 - 1.3.1. Pirmā aizsardzības līnija: primārā risku vadība. Risku īpašnieki veic primāro risku vadību (t.sk., risku identificēšanu, novērtēšanu, risku mazināšanas un kontroles pasākumu noteikšanu un īstenošanu) savā atbildības jomā, kā arī saskaņā ar šo Politiku un uz tās pamata izdotajiem dokumentiem veic efektīvu ikdienas vadību pār visiem riskiem, kas ietekmē konkrētās struktūrvienības jomas darbību.
 - 1.3.2. Otrā aizsardzības līnija: risku vadības procesa uzraudzība. Risku vadītājs pārbauda Risku īpašnieka identificētos riskus un to vērtējumu, koordinē un kontrolē risku vadības pasākumu ieviešanu LSPA, pamatojoties uz pieejamajiem datiem un vērtējumu; Risku vadības procesa koordinācijas un kontroles funkcija realizējama neatkarīgi no pārējām biznesa un atbalsta struktūrām, un Risku vadītājs nevar būt attiecīgā riska īpašnieks;
 - 1.3.3. Trešā aizsardzības līnija: neatkarīga pārliecības sniegšana. Šo funkciju pilda zvērināts revidents, kurš sniedz neatkarīgu un objektīvu vērtējumu LSPA vadībai par risku iekšējās kontroles sistēmas struktūru un efektivitāti, tajā skaitā arī par risku vadības aktivitātēm

2. Politikā lietotie termini un to skaidrojums

- 2.1. **Risks** ir tāda notikuma vai apstākļu iespējamība, kas radītu negatīvu ietekmi uz LSPA mērķu sasniegšanu (jo īpaši, zaudējumus LSPA vai negatīvu ietekmi uz LSPA funkciju veikšanu/pakalpojumu sniegšanu), risku vērtē ietekmes un varbūtības izteiksmē. Riski tiek reģistrēti LSPA risku reģistrā.
- 2.2. **Riska avots** ir elements, kurš atsevišķi vai kombinācijā ar citiem rada risku vai potenciālu riska pieaugumu.
- 2.3. **Riska notikums** ir specifisku apstākļu atgadījums ar ietekmi uz LSPA mērķu sasniegšanu: notikums var būt viens vai virkne atgadījumu un tam var būt dažādi cēloņi; notikums var būt kaut kas, kas nenotiek, bet būtu jānotiek (t.sk. novirzes procesu vai procedūru izpildē); riska notikums var tikt nosaukts par „notikumu”, „incidentu” vai „negadījumu”. Notikumiem var būt gan pozitīva, gan negatīva ietekme uz LSPA mērķu sasniegšanu, savukārt incidenti ir negatīvi notikumi. Atsevišķām

risku grupām var tikt piemērotas specifiskas riska notikuma un/vai incidenta definīcijas, piemēram, terminu "informācijas tehnoloģiju drošības incidents" definē Informācijas tehnoloģiju drošības likums; noteiktiem riskiem (risku apakšgrupām un/vai risku grupām) var tikt noteikta prasība visus notikušos (riska) notikumus un/vai incidentus reģistrēt, klasificēt (pēc to cēloņiem, jomām, ietekmes smaguma utml.), nodot atbildīgajiem darbiniekiem rīcībai noviržu novēršanai, tālākai analīzei, korektīvām un preventīvām darbībām. Atsevišķiem riskiem (risku apakšgrupām un/vai risku grupām) var būt noteiktas specifiskas vai papildus prasības attiecībā uz rīcību risku notikumu un/vai incidentu gadījumā, piemēram, Informācijas tehnoloģiju drošības likums nosaka rīcību informācijas tehnoloģiju drošības incidenta gadījumā. Gadījumos, kad ir noteikta prasība reģistrēt riska notikumus, riska īpašnieks nosaka formu un nodrošina informācijas resursus notikumu un/vai incidentu reģistrācijai un apstrādei, nosaka par riska notikumu reģistrēšanu (un apstrādi) atbildīgo darbinieku/-us un kārtību kādā tiek apkopota informācija par notikušajiem riska notikumiem un tās izmantošanu atbilstošā riska analīzei (analīzes aktualizēšanai).

- 2.4. **Risku apetīte** ir risku apjoms, ko LSPA ir gatava pieņemt, lai sasniegtu tās stratēģiskos mērķus. LSPA apzinās, ka ne visus riskus ir iespējams mazināt un ka noteiktu risku tālāka mazināšana var nebūt lietderīga.
- 2.5. **Riska īpašnieks** ir struktūrvienības vadītājs vai speciāli pilnvarotā persona, kas atbild par noteiktas risku grupas vai apakšgrupas risku vadīšanu saskaņā ar LSPA Risku klasifikāciju vai pilnvarojumu.
- 2.6. **Iekšējā kontrole** ir organizācijas pārvaldības mehānismi, t.sk. politikas, procedūras un procesi, kurus īsteno LSPA vadība un personāls (Risku vadības kontekstā iekšējās kontroles var tikt sauktas arī par riska kontrolēm jeb pasākumiem/aktivitātēm riska vadībai): lai nodrošinātu atbilstību (normatīvajiem aktiem un citiem saistošajiem dokumentiem) un lai izmainītu risku.
- 2.7. **Risku vadības jeb risku pārvaldības process** ir sistēmiska vadības politikas, procedūru un prakses pilnveidošana un pielietošana attiecībā uz saziņu, konsultēšanu, satura noteikšanu un risku identificēšanu, analīzi, novērtēšanu, lēmuma pieņemšanu, uzraudzību, riska pārskatīšanu.
- 2.8. **Riska vērtēšana** ir riska identificēšanas, riska analīzes un riska novērtēšanas process.
- 2.9. **Risku identificēšana** ir process, kurā noskaidro, kāds risks vai drauds pastāv vai var iestāties nākotnē un ietekmēt LSPA darbību un mērķu sasniegšanu. Risku identificēšana ir nepārtraukts process, ko LSPA darbinieki veic ikdienā un īpaši ņem vērā būtisku lēmumu pieņemšanā. Risku identificēšanu primāri veic Risku īpašnieki – LSPA darbinieki (gan vadības, gan struktūrvienību līmenī) savas atbildības jomas ietvaros.

3. Risku klasifikācija

- 3.1. LSPA riskus klasificē šādās grupās: finanšu risku grupa, reputācijas un atbilstības risku grupa, operacionālo risku grupa:
 - 3.1.1. **Finanšu risku grupa** ietver iespējas ciest zaudējumus saistībā ar neparedzētām izmaiņām finanšu jomā. Finanšu risks ir saistīts ar līgumsaistībām, procentu likmēm, valsts budžeta izmaiņām, valūtu kursa svārstībām, inflāciju un citiem apstākļiem, kuru dēļ plānotās izmaksas var būtiski atšķirties no reālajām, kā arī nodokļu riskus;
 - 3.1.2. **Reputācijas un atbilstības risku grupa** ietver riskus saistībā ar normatīvo aktu prasību neizpildi, sabiedrības negatīvu viedokli par LSPA, t.sk. ietver pretkorupcijas un interešu konflikta riskus;
 - 3.1.3. **Operacionālo risku grupa** ietver riskus ciest zaudējumus no neatbilstošas vai nepilnīgas iekšējo procesu norises, cilvēku un sistēmu darbības vai arī ārējo apstākļu ietekmes dēļ t.sk. Informācijas drošības (Informācijas drošības riski ietver riskus, kas saistīti ar Vispārīgās datu aizsardzības regulas prasību nodrošināšanu un Informācijas sistēmu drošības riskus) riskus un darba vides

riskus. Informācijas sistēmu drošības risku vadība tiek veikta saskaņā ar Informācijas tehnoloģiju drošības likuma, Ministru kabineta 2015.gada 28.jūlija noteikumu Nr.442 „Kārtība, kādā tiek nodrošināta informācijas un komunikācijas tehnoloģiju sistēmu atbilstība minimālajām drošības prasībām” un citu atbilstošo normatīvo aktu prasībām;

- 3.1.4. **Stratēģisko risku grupa** ietver riskus ciest zaudējumus, kas rodas, pieļaujot kļūdas saistībā ar LSPA stratēģisko darbību un attīstību noteicošu lēmumu pieņemšanu, vai nerasniedzot LSPA stratēģiskos mērķus.

4. Risku vadības process

- 4.1. Risku vadības process sastāv no šādiem galvenajiem soļiem:
- 4.1.1. Risku identificēšana;
 - 4.1.2. Risku novērtēšana;
 - 4.1.3. Risku mazināšanas un kontroles pasākumu noteikšana un īstenošana;
 - 4.1.4. Risku ziņošana;
 - 4.1.5. Risku vadības procesa koordinēšana un kontrole.
 - 4.1.6. Risku identificēšana
- 4.2. LSPA rektors uzrauga risku vadības procesa izveidi un darbību. Rektorāts reizi gadā definē un apstiprina LSPA risku apetīti.
- 4.3. LSPA Rektora norīkota Risku vadības grupa izskata un apstiprina risku ģpašnieku sagatavotos risku vērtēšanas rezultātus, nepieciešamības gadījumā iesakot korekcijas vai papildinājumus risku analīzes rezultātos un/vai risku vadības kontrolēs; izstrādā risku vērtēšanas metodiku; nodrošina un pārrauga risku vērtēšanas procesu; atbild par stratēģisko risku vadību un veic stratēģisko risku un to kontroļu identificēšanu un analīzi; ziņo LSPA Rektoram: par situāciju risku vadības jomā; par risku analīzes un novērtēšanas rezultātiem un galvenajiem riskiem; par (tikai par būtiskām) risku vadības problēmām; konstatētajiem trūkumiem risku kontrolēs un/vai risku vadības procesā.

5. Noslēguma jautājumi

- 5.1. Rektora palīgs nodrošina Politikas izvietošanu LSPA iekštīklā.
- 5.2. Jautājumi, kuri nav atrunāti šajā Politikā tiek risināti saskaņā ar *LSPA iekšējās kontroles sistēmas nolikumu* (2019. gada 7.novembrī).
- 5.3. Politika stājas spēkā un var tikt grozīta vai atcelta ar LSPA Senāta lēmumu.

Dokumenta vēsture:

Versija	Datums	Izstrādātājs/Papildinātājs	Labojumi / Komentāri
1.0	01.10.2020.	Juriste Daina Arne Prorektore Andra Fernāte	Jauns dokuments